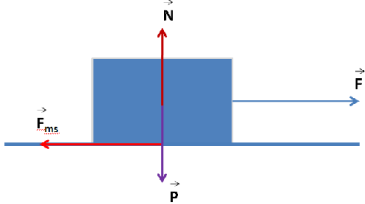

ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM

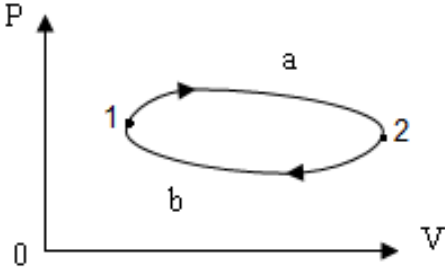
Môn: Vật lý đại cương A1

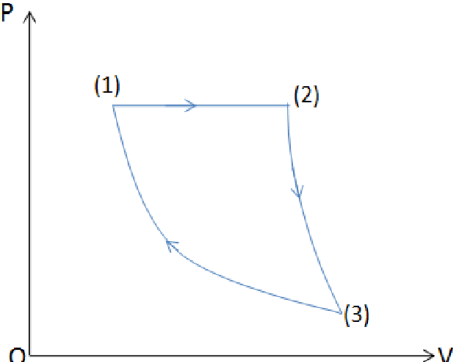
Ngày thi: 13/6/2015

Người soạn: Lưu Việt Hùng

Câu	Lời giải	Điểm
1	Mômen quán tính đối với trục quay đi qua khối tâm của vật rắn là nhỏ nhất. Giải thích: Từ biểu thức định lý Steiner-Huyghens: $I = I_C + md^2$ Trong đó I là mômen quán tính đối với trục quay không đi qua khối tâm, I_C là mômen quán tính đối với trục quay đi qua khối tâm, m là khối lượng của vật rắn, d là khoảng cách giữa trục quay đi qua khối tâm và trục quay đang xét. Ta thấy tích số $md^2 \geq 0$ nên $I_{\min} = I_C$ khi $d=0$, tức là trục quay đang xét đi qua khối tâm.	1,0 đ 1,0 đ
2	a. Tính lực \vec{F}: $\vec{F} + \vec{F}_{ms} = m\vec{a} \quad (1)$ Chiều (1) lên phương chuyển động, chiều dương là chiều chuyển động ta được: $F - F_{ms} = ma \quad (2)$ Ta có lực ma sát là: $F_{ms} = kN = kP = kmg = 0,1 \cdot 1000 \cdot 10 = 1000 \text{ N}$ Gia tốc chuyển động là: $a = \frac{v_t - v_0}{t} = \frac{10}{100} = 0,1 \text{ m/s}^2$	0,5 đ

	Nên từ (2) suy ra: $F = F_{ms} + ma = 1000 + 100 = 1100 \text{ N}$ b. Tính công của lực \vec{F}: Quãng đường xe taxi đi được sau 100s là: $s = \frac{1}{2}at^2 = \frac{1}{2} \cdot 0,1 \cdot 100^2 = 500 \text{ m}$ Vậy công của lực \vec{F} là: $A = F \cdot s = 1100 \cdot 500 = 550\,000 \text{ J}$	0,5 đ 0,5 đ 0,5 đ
3	a. m_1 chuyển động xuống khi mômen lực do vật m_1 tạo ra lớn hơn moment lực do vật m_2 tạo ra trong chuyển động quay của ròng rọc, tức là $m_1g(R/2) > m_2gR$, suy ra $m_1 > 2m_2$. b. Phân tích các lực tác dụng lên các vật như hình vẽ. Phương trình động lực đối với các vật m_1, m_2 và ròng rọc lần lượt là: $\vec{P}_1 + \vec{T}_1 = m_1 \vec{a}_1 \quad (1)$ $\vec{P}_2 + \vec{T}_2 = m_2 \vec{a}_2 \quad (2)$ $\vec{M} = I \vec{\beta} \quad (3)$	0,5 đ 0,5 đ

	Trong đó \vec{a}_1 là gia tốc của vật m_1, \vec{a}_2 là gia tốc của vật m_2, \vec{M} là mômen lực tổng hợp do các lực căng \vec{T}_1 và \vec{T}_2 gây ra đối với trục quay của ròng rọc, $\vec{\beta}$ là gia tốc góc của ròng rọc. Chiều các phương trình (1), (2), (3) lên các hệ tọa độ phù hợp ta được: $P_1 - T_1 = m_1 a_1 \quad (4)$ $T_2 - P_2 = m_2 a_2 \quad (5)$ $T_1 \left(\frac{R}{2}\right) - T_2 (R) = I \beta \quad (6)$ Giải hệ các phương trình (4), (5) và (6) với chú ý $a_1 = \frac{R}{2} \beta$, $a_2 = R \beta$ ta được: $\beta = \frac{R \left(\frac{P_1}{2} - P_2\right)}{I + m_1 \frac{R^2}{4} + m_2 R^2}$ Thay số ta được: $\beta = 10 \text{ rad/s}^2$ $a_1 = 1 \text{ m/s}^2$ $a_2 = 2 \text{ m/s}^2$	0,5 đ 0,5 đ
4	Công khối khí nhận được trong cả chu trình bằng tổng công do khối khí nhận được trong các quá trình 1a2 và 2b1. Công trong quá trình 1a2, kí hiệu là A_a có độ lớn xác định bởi diện tích của	0,5 đ

	hình giới hạn bởi đường cong 1a2, trục hoành, đường thẳng $x=V_1$ và đường thẳng $x=V_2$. Trong đó V_1 là thể tích khối khí ở trạng thái 1, V_2 là thể tích của khối khí ở trạng thái 2. Trong quá trình 1a2 thể tích khối khí tăng từ V_1 lên đến V_2 nên khối khí sinh công, do đó công A_a là công âm, $A_a < 0$. Công trong quá trình 2b1, kí hiệu là A_b có độ lớn xác định bởi diện tích của hình giới hạn bởi đường cong 2b1, trục hoành, đường thẳng $V=V_1$ và đường thẳng $V=V_2$. Trong quá trình 2b1 thể tích khối khí giảm từ V_2 đến V_1, khối khí nhận công nên công A_b là công dương, $A_b > 0$. Công khối khí nhận vào trong cả chu trình là $A = A_a + A_b < 0$ vì $A_a > A_b$. Tức là trong cả chu trình biến đổi thì khối khí sinh công. Độ biến thiên nội năng của khối khí sau một chu trình biến đổi bằng 0: $\Delta U = Q + A = 0$. Sau một chu trình biến đổi thì nội năng không đổi, mà khối khí sinh công nên phải nhận nhiệt.	0,5 đ 0,5 đ 0,5 đ
5	a) Xét quá trình đoạn nhiệt (2)→(3), ta có: $T_2 V_2^{\gamma-1} = T_3 V_3^{\gamma-1}$ Suy ra:	0,5 đ

	$\frac{T_2}{T_3} = \left(\frac{V_3}{V_2}\right)^{\gamma-1} = \frac{600}{300} = 2 \quad (*)$ Xét quá trình đẳng áp (1) → (2), ta có: $\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2}$ Suy ra $V_2 = \frac{T_2}{T_1} V_1 = 2V_1$ Thay V_2 vào biểu thức (*) ta được: $\left(\frac{V_3}{V_2}\right)^{\gamma-1} = \left(\frac{V_3}{2V_1}\right)^{\gamma-1} = 8^{\gamma-1} = 2$ Suy ra: $\gamma = \frac{4}{3}$ Vậy: $i = 6$ b) Gọi n là số kmol chất khí đang xét. Nhiệt do khối khí nhận vào trong chu trình là: $Q_1 = Q_{12} = nC_p(T_2 - T_1) = 300nC_p = 1200nR$ Nhiệt do khí tỏa ra trong chu trình là: $Q'_2 = -Q_2 = -Q_{31} = nRT_3 \ln\left(\frac{V_3}{V_1}\right) = 300nR \ln(16)$ Hiệu suất của chu trình: $H = 1 - \frac{Q'_2}{Q_1} = 1 - \frac{300nR \ln(16)}{1200nR} = 30,69\%$	0,5 đ 0,5 đ 0,5 đ